



Brüssel, 22. november 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2021/0136(COD)

13806/1/21
REV 1

LIMITE

TELECOM 414
COMPET 803
MI 832
DATAPROTECT 255
JAI 1211
CODEC 1458

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Komisjoni dok nr:	9471/21
Teema:	Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 910/2014 seoses Euroopa digiidentiteedi raamistiku kehtestamisega – Eduaruanne

I. SISSEJUHATUS

1. 3. juunil 2021 võttis komisjon vastu ettepaneku Euroopa digiidentiteedi määruse kohta¹. Algatusega muudetakse Euroopa digiidentiteedi 2014. aasta määrust,² millega oli loodud vajalik alus turvaliseks juurdepääsuks teenustele ning tehingute tegemiseks veebis ja ELis piiriüleselt.

¹ Dok 9471/21.

² [MÄÄRUS \(EL\) nr 910/2014](#).

2. Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklil 114 põhineva ettepanekuga nõutakse, et liikmesriigid annaksid teavitatud eID-süsteemi raames ühistele tehnilistele standarditele tuginedes välja Euroopa digiidentiteeditasku pärast seda, kui riiklikud akrediteerimisasutused on teostanud kohustusliku vastavushindamise, ning Euroopa küberturvalisuse sertifitseerimise kohase sertifitseerimise ja isikuandmete kaitse üldmääruse raamistike alusel. Ettepanekule lisati soovitus töötada välja liidu tööriistad vajaliku tehnilise arhitektuuri loomiseks, et kiirendada muudetud määruse rakendamist, anda liikmesriikidele suunised ja vältida killustumist.

Täpsemalt on kavandatava määruse eesmärk tagada inimestele ja ettevõtetele üldine juurdepääs turvalisele ja usaldusväärsele e-identimisele ja autentimisele isikliku digiidentiteeditasku abil mobiiltelefonis. Seda taskut saab laialdaselt kasutada identimiseks ja autentimiseks. Seda tuleks tunnustada kogu ELi avalikus sektoris ning ka erasektori teenuseosutajate poolt teenuste puhul, milleks on vaja kasutaja tugevat autentimist, ning väga suurte digiplatvormide poolt. Muid erasektori teenuseosutajaid julgustatakse tunnustama taskut vabatahtlike regulatiivsete meetmetega. Ettepanekuga kehtestatakse liikmesriikidele ka kohustus teavitada e-identimise süsteemist, tagades, et Euroopa digiidentiteeditasku ökosüsteem saab tugineda väga turvaliste ja usaldusväärsete registreerimislahenduste kättesaadavusele. Ettepanekuga antakse võimalus kasutada digiidentiteedi lahendusi ning luuakse õigusraamistik ja tehniline platvorm identiteediga seotud atribuutide ja mandaatide vahetamiseks. Ettepanekuga nähakse ette kasutajate kontroll ja andmekaitse ning võimalus jagada identiteediandmeid sihipäraselt, lähtudes ainult konkreetse taotletud teenuse vajadustest. Ettepanekuga tagatakse samuti võrdsed tingimused kvalifitseeritud usaldusteenuste osutamiseks ELis ja nende teenuste järelevalve.

3. Euroopa Parlamendis anti ettepanek läbivaatamiseks tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjonile (ITRE). Ettepaneku raportööriks on Romana Jerković (S&D, Horvaatia). ITRE komisjon ei ole raportit veel vastu võtnud.

4. 15. juulil 2021 paluti Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteel esitada oma arvamus ettepaneku kohta, mis esitati seejärel 20. oktoobril 2021. Euroopa Regioonide Komitee esitas ettepaneku kohta omaalgatusliku arvamuse 12. oktoobril 2021.
5. Euroopa Andmekaitseinspektor esitas ametlikud märkused ettepaneku kohta 28. juulil 2021.

II. NÕUKOGUS TEHTUD TÖÖ

6. Nõukogus on ettepaneku läbivaatamisega tegelenud telekommunikatsiooni ja infoühiskonna töörühm (edaspidi „telekommunikatsiooni töörühm“). Pärast 17. aprillil toimunud sissejuhatavat seminari Euroopa digiidentiteedi määruse muutmise kohta alustas telekommunikatsiooni töörühm ettepaneku arutamist Portugali eesistumise ajal, kui kahel juunis toimunud koosolekul peeti delegatsioonide vahel esimesed arvamustevahetused. Ettepanek sai liikmesriikide positiivse vastuvõtu osaliseks ning kiideti selle ambitsioonitaset. Ettepaneku keerukuse tõttu toetati järkjärgulist lähenemisviisi ja tõstatati küsimused liikmesriikide kohustuste, erasektori kaasamise ja rahastamisvõimaluste kohta. Portugali eesistumise ajal toimus ka arutelu mõjuhinnangu üle.
7. Ettepaneku analüüsimine jätkus telekommunikatsiooni töörühmas Sloveenia eesistumise ajal 20. juulil, 13. ja 28. septembril ning 19. oktoobril 2021 toimunud koosolekutel ning esimene lugemine viidi edukalt lõpule 15. novembril 2021.

8. **Juulis** väljendasid mõned delegatsioonid muret komisjoni kehtestatud lühikeste tehnilise rakendamise tähtaegade pärast ning koostoime pärast muude õigusaktidega, eelkõige ühtse digivärava määrusega ja ühekordsuse põhimõttega. Lisaks tõstatati andmekaitsega seotud küsimusi ja väljendati teatud reservatsioone kavandatava „kõrge“ turvalisuse tasemega seotud teostatavusprobleemide suhtes.

Komisjon on telekommunikatsiooni töörühma hoidnud korrapäraselt kursis edusammudega, mida on tehtud vastavalt soovitusetele töötada välja liidu tööriistad.

9. 13. **septembri** koosolek oli pühendatud Euroopa digiidentiteeditaskutele, mille raames esitasid delegatsioonid küsimusi asjaosaliste kohustuste ning kavandatava määruse koosmõju kohta isikuandmete kaitse üldmääruse ja küberturvalisuse määrusega. Tehti mitu märkust taskute turvaelemente, kordumatut identimist ja eID-süsteemide sertifitseerimist käsitlevate sätete sõnastuse kohta.

28. septembril jätkus arutelu taskute üle, keskendudes piiriülesele tunnustamisele, vastutusega seotud küsimustele, järelevalvele ja teatavatele küberturvalisuse järelevalvega seotud nõuetele, mis nüüd kuuluvad küberturvalisuse 2. direktiivi alla. Mõned delegatsioonid väljendasid muret, et ettepaneku ja küberturvalisuse 2. direktiivi vaheline koostoime võib tekitada segadust seoses sellega, millised asutused on pädevad missuguse korra alusel. Samuti arutati isikusamasuse tuvastamist, kuna kordumatute ja järjepidevate identimistunnuste vastuvõtmine tundus mõne delegatsiooni jaoks problemaatiline. Lisaks uuriti komisjonilt, kas tasku kohustusliku kasutamise laiendamiseks muudele sektoritele on kavas kasutada delegeeritud õigusakte.

10. 19. **oktoobri** koosolekul keskenduti usaldusteenuste peatüki kohta esitatud muudatusettepanekutega seotud täiendavatele tehnilistele aspektidele, nimelt e-allkirjadele, e-templitele, e-ajatemplitele, registreeritud e-andmevahetusteenustele ning veebisaidi autentimisele. Väljendati mõningaid murekohti seoses küberturvalisuse elementide üleviimisega küberturvalisuse 2. direktiivi. Selle kohtumise käigus tegi komisjon täpsustusi ja andis täiendavaid selgitusi küberturvalisuse 2. direktiivi ja Euroopa digiidentiteedi määruse koostoime kohta ning selle kohta, kuidas komisjoni arvates on tõstatatud mureküsimumused leidnud käsitlemist nii küberturvalisuse 2. direktiivis (konkreetsete sätete ja põhjenduste näol ning seejärel kompromissteksti näol, mida arutati horisontaalses küberküsimumuste tööruhmas) ning Euroopa digiidentiteedi määruse läbivaatamisel (samuti konkreetsete põhjenduste ja sätete näol).
11. Määruse eelnõu esimene lugemine viidi lõpule **15. novembril 2021** pärast mõningaid taotlusi selgituste saamiseks atribuutide elektroonilise tõendamise, elektrooniliste arhiveerimisteenuste, elektrooniliste registrite ja lõppsätete kohta. Märgiti, et kuna ettepanekus ei ole veebisaidi autentimise nõuete täitmata jätmise eest sanktsioone määratud, õhnestab see nende täitmist. Atribuutide tõendamisega seoses rõhutasid delegatsioonid vajadust austada riikide ametiasutuste pädevusstruktuure ning registritele riikliku juurdepääsu põhimõtteid. Lõpetuseks tõstatati küsimusi andmete kogumise kohta statistilistel eesmärkidel ja teatavat muret tunti riikide ametiasutuste halduskoormuse võimaliku suurenemise pärast.
12. Delegatsioonid esitasid alates analüüsi algatamisest ja koosolekute vahelisel ajal mitmeid märkusi ja sõnastusettepanekuid. Vaatamata edusammudele, mida on tehtud teksti põhjalikul ja täielikul läbivaatamisel, ei olnud Sloveenia eesistumise ajal siiski piisavalt aega teksti sõnastusega tegelemiseks.
- Sellele vaatamata võidakse delegatsioone kutsuda üles esitama ametlikke märkusi enne aasta lõppu. Nii omaalgatuslikud kui ka delegatsioonidelt seni palutud sisendid ettepaneku läbivaatamise käigus on kindel alus, mille põhjal alustada Prantsusmaa eesistumise ajal eelnõu koostamist.

III. KOKKUVÕTE

13. COREPERil palutakse käesolev eesistujariigi eduaruanne teadmiseks võtta, et esitada see transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika nõukogule selle 3. detsembri 2021. aasta istungil.